

PRIMENOM STANDARDA DO KVALITETNE SAOBRAĆAJNE SIGNALIZACIJE

Саобраћајни факултет Катедра за саобраћајно инжењерство Лабораторији за регулисање саобраћаја

Rezime: Primenom standarda stiće se osnovni uslov da saobraćajna signalizacija bude ujednačena, harmonizovana, lako prepoznatljiva i razumljiva svakom korisniku. Medjutim, u praksi nije uvek tako. Vrlo često dolazi do kršenja propisanih standarda i improvizacija, uvođenjem rešenja koja su jasna samo projektantu a, treba znati, u saobraćaju svaka improvizacija može da dovede stanje u anarhiju. U radu će biti prikazan postupak formiranja saobraćajne regulative kao i primeri iz prakse i to dobri i loši, bilo da se radi o projektovanju, izradi ili postavljanju saobraćajne signalizacije Ključne reči: Regulisanje saobraćaja, saobraćajni znaci, putokazna signalizacija, standardi

USAGE OF STANDARDS - THE WAY TO QUALITY TRAFFIC SIGNALIZATION

Abstract: The main condition for traffic signalization to be standardized, harmonized, easily recognized and understandable to every user is the usage of standards. However, the experience does not show that every time. The violation of issued standards and their improvisation is very often, as well as introducing of solutions, which are clear to the planner only; but, as it should be known, any improvisation in traffic system could bring it to the anarchy. The procedure of forming traffic regulative, as well as examples from experience, both good and bad ones, regarding planning, production and / or setting of traffic signalization will be presented in this study. Key words: Traffic management, traffic signs, directional signalization, norms

Да би се схватио значај саобраћајне сигнализације, а ту се свакако подразумева и путоказна сигнализација, потребно је да се улаже на неке чињенице. Наиме, истраживања у области перцепције саобраћајних знакова које су вршили Лобанов (Русија) и Кобајаши (Јапан) показују неколико врло важних чињеница: 1. Видно поље возача формира се на основу мреже фиксационих тачака и основна карактеристика му је да се са повећањем брзине сужава, што значи да је са већом брзином пажња возача сконцентрисна на уже поље (слика 1.)

Слика 1.

2. У укупном времену војње, која се углавном састоји у контролисању путање кретања возила. За сагледавање перспективе пута користи се 43.2% времена, десне ивице коловоза 7.2%, а сигнализација заузима само око 4.8% укупне активности возача (слика 2.)

Слика 2 Ово јасно показује да саобраћајни знакови, који се постављају ван ивице коловоза, морају да буду квалитетни, како у погледу примене елемената за њихово пројектовање, тако и материјала за њихову израду.

За свако пројектовање, па и пројектовање саобраћајне сигнализације, постоје дефинисана правила, стандарди. Посебно када се ради о путоказној сигнализацији, где се сваки знак посебно прорачунава, на основу висине слова прорачунате на бази брзине кретања и узимајући у обзир унапред дефинисане елементе. Поштовање прописаних правила за њено пројектовање је за сваког пројектанта обавезујуће, јер је то једини начин да се информације које се преносе корисницима (возачима), преносе увек на исти начин са унапред утврђеним елементима. Свако одступање од унапред прописаних правила доводи корисника система у инфериоран положај и у ситуацију да не разуме на прави начин одређену пуруку која му се сигнализацијом преноси, а представља упутство за његово даље понашање. Ово може да има и теже последице у затвореном систему какав је аутопут. Због тога је врло важно да стандарди буду квалитетни и да се не мењеју према потребама пројектанта. И никако не сме да се импровизује, односно да се користе нестандардизовани елементи за које само пројектант мисли да ће корисницима бити јасни и да ће их разумети. Да би се истакао значај путоказне сигнализације, треба рећи да, поред улоге означавања одредишта и упућивања и вођења корисника до одредишта на путној мрежи, ова сигнализација има и

управљачку улогу и користи се за вођење корисника по унапред утврђеним итинирерима, чак по категоријама возила. То представља могућност растерећења појединим итинирера и обезбеђивање мирнијег и безбеднијег кретања за све кориснике. У овом тренутку, српским стандардима, као систем за вођење саобраћаја одабран је деонични систем вођења и дефинисани су сви знакови путоказне сигнализације. Проблем постоји само у консеквентној примени решења датих у стандардима.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com